

הליכות חיים

לימוד חודשי בנושא מידות על-פי
ספר 'מסילת ישרים' ומשמעותה של ההלכה
לאור דמותו של הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

לימוד חודשי לאור
דמותו של הרב מרדכי
אליהו זצוק"ל

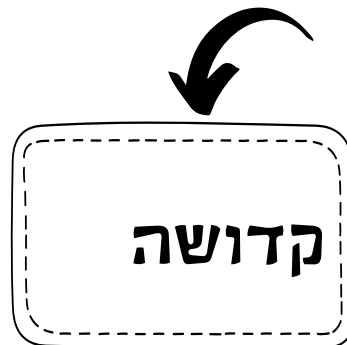
הלימוד מוקדש לעילוי
נשמות הרוגי מלחמת
"חרבות ברזל"

"הליכות חיים"

תלמידים יקרים וחביבים, גם החודש נמשיך במסע "הליכות חיים" ונצמד בנושא מידות טובות וחיים של הלכה לאור דמותו המופלאה של הרב מרדכי אליהו, זכר צדיק וקדוש. נלמד על הקדושה מתוך הספר "מסילת ישרים" מאת הרמח"ל ובחלקו השני של הלימוד נעסוק במשמעות חיבוב ההלכה.

משמעותה של הלכה

מידה על פי מסילת ישרים

חודש סיון הוא החודש בו אנחנו מציינים את חג השבועות, חג מתן תורה. ספירת העומר אותה התחלנו בפסח מסתיימת ואנחנו נרגשים לקבלת התורה, נשארים ללמוד תורה גם בלילה, קוראים ממגילת רות ושמחים במתיקות התורה. עם התורה קיבלנו את המצוות שאותן אנו זוכים לקיים מתוך שמחה ואהבה.

אנו מאחלים לכם לימוד פורה, משמח ומעצים ביחד,
חבורת ילדי החמ"ד

"קדושה"

יוסף: "אבא, אבא אתה זוכר שכל תלמידי בית הספר למדו את חמשת חומשי תורה לשמירה על חיילנו במלחמה?"
אבא: "כן, זו יוזמה מרגשת מאוד שמחזקת את החיילים בשטח."
יוסף: "הרב הראשי שמע על היוזמה שלנו ולכבוד שבועות יגיע לבית הספר וישתתף איתנו בסיום החומש. הרב בכיתה סיפר שנערוך טקס 'הקבלת פני רבו' וזכינו שהרב יהיה איתנו לפני שבועות."

אבא: "זו באמת זכות גדולה. לא כל יום זוכים לפגוש את הרב הראשי. כשהייתי בגילך הרב מרדכי אליהו, שהיה אז הרב הראשי, הגיע אלינו לבית הספר לקבלת החומש. אני זוכר את פניו המחייכות והמאירות של הרב ותחושת קדושה באוויר."

יוסף: "למדנו השנה שהרב מרדכי אליהו זצ"ל היה קדוש."
אבא: "נלמד יחד 'מסילת ישרים' ולאחר מכן אספר לך על הרב הקדוש וכמה חשוב היה בעניו לימוד התורה."

ביאור מידת הקדושה:

עניין הקדושה הוא שיהיה האדם דבק כל כך באלוהיו עד שבשום מעשה אשר יעשה לא ייפרד ולא יזוז ממנו יתברך, עד שיותר יתעלו הדברים הגשמיים אשר ישמשו לאחד מתשמישיו במה שהוא משתמש בהם, ממה שיוֹרֵד הוא מדביקותו ומעלתו בהשתמשו מדברים גשמיים.

ואמנם זה בהיות שכלו ודעתו קבועים תמיד בגדולתו יתברך ורוממותו וקדושתו, עד שימצא כאילו הוא מתחבר למלאכים העליונים ממש עודהו בעולם הזה. וכבר אמרתי שאין האדם יכול לעשות זה מצדו, אלא להתעורר בדבר ולהשתדל עליו, וזהו אחר שכבר ימצאו בו כל המידות הטובות שזכרנו עד הנה, מתחילת הזהירות ועד יראת החטא, בזאת יבוא אל הקודש ויצליח. שהרי אם הראשונות חסרות ממנו, הרי הוא כזר ובעל מום, שנאמר בו (במדבר י"ח): "וזר לא יקרב". (מסילת ישרים פרק כ"ו)

למדו גם אתם אתנו את דברי הרמח"ל בספרו "מסילת ישרים" על מידת הקדושה.

חודש סיון

אבא: "כשהרב זצ"ל היה צעיר, שרר עוני גדול בירושלים ומצב הילדים היה קשה במיוחד. כדי לעודד את הילדים ללמוד תורה, היו אנשים בירושלים העתיקה שחילקו להם מדי פעם פרסים כספיים על מבחנים שעברו. כל הילדים קנו בכסף הזה ממתקים, אך הרב זצ"ל קנה בלוק קרח והניחו בתוך קערת מים. לשם מה הוא עשה זאת? כדי להניח את רגליו במים הקרים, כך הוא לא נרדם כאשר למד תורה בשעות הלילה המאוחרות (מפי אחיו, הרב נעים אליהו זצ"ל).

"אמר רבי פנחס בן יאיר: תורה מביאה לידי זהירות, זהירות מביאה לידי זריזות, זריזות מביאה לידי נקיות ונקיות מביאה לידי פרישות, פרישות מביאה לידי טהרה, טהרה מביאה לידי חסידות, חסידות מביאה לידי ענוה, ענוה מביאה לידי יראת חטא, יראת חטא מביאה לידי קדושה, קדושה מביאה לידי רוח הקודש, רוח הקודש מביאה לידי תחיית המתים" (עבודה זרה כ', א).

מה דעתכם?

למדתם השנה את כל מסילת ישרים מתורה ועד קדושה נלמד את הקטעים שלמעלה מתוך מסילת ישרים.

למה דעתכם על הסיפור על הרב אליהו? איך קדושתו באה לידי ביטוי?

קראו את דברי ר' פנחס בן יאיר. אלוו לידות אלמדנו בלחץ השנה?

מהקטע בעמוד הקודם אלמדנו שיש צורך בכל הלכות כדי להגיע לקדושה. למה?

חודש סיון

קדושה בתורה,

נסו להתאים לפי המקורות לאיזו קדושה מתכוון הפסוק. עליכם להיעזר בתנ"ך

קדש-לי כל-..... פטר כל-רחם,
בבני ישראל--באדם, ובבהמה:

למח פרק י"ז,
פסוק כ'

למח פרק כ',
פסוק י'

בי ששת-ימים עשה יהוה את-השמים
ואת-הארץ, את-הים
ואת-כל-אשר-בם, ונח, ביום השביעי;
על-כן, ברוך יהוה את-יום.....--
ויקדשהו.

ואלה הבגדים אשר יעשו, חשן ואפוד
ומעיל, וכתנת תשבץ, מצנפת ואבנט;
ועשו..... קדש לאהרן אחיה, ולבניו-
לכהנו-לי.

למח פרק
כ"ח, פסוק ד'

למח פרק
כ"ט, פסוק ז'

שבעת ימים, תכפר על-ה....,
וקדשת, אתו; והיה ה... קדש
קדשים, כל-הנגע ב... יקדש.

ויירד משה מן-ההר, אל-העם;
ויקדש, את-...., ויבבסו, שמלתם

למח פרק
י"ט, פסוק י"ז

תרמילון: בכור, העם
השבת, בגדי, מזבח

חודש סיון

יוסף: "אבא, ספר לי על מעמד קבלת התורה בהר סיני."
אבא: "בוא נלמד יחד מספר שמות וממדרש שמות רבה על מעמד הר סיני?"

"טז ויהי ביום השלישי בהית הבקר, ויהי קלת וברקים וענן כבד על-ההר, וקל שפר, חזק מאד; ויחרד כל-העם, אשר במחנה. יז ויצא משה את-העם לקראת האלהים, מן-המחנה; ויתיצבו, בתחתית ההר. יח והר סיני, עשן פלו, מפני אשר ירד עליו יהוה, באש; ויעל עשנו בעשן הכבשן, ויחרד כל-ההר מאד. יט ויהי קול השפר, הולך וחזק מאד; משה ידבר, והאלהים יענו בקול" (שמות י"ט).

אמר ר' אבהו בשם ר' יוחנן:
בשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה
צפור לא ציץ,
עוף לא פרח,
שור לא געה,
אופנים לא עפו,
שרפים לא אמרו קדוש,
הים לא נזדעזע,
הבריות לא דברו,
אלא העולם שותק ומחריש –
ויצא הקול: "אנכי ה' אלהיך" (שמות ב, ב) מדרש רבה לשמות, פרשה כ"ט, דרשה ט.

בספר שלמות ילנו גיאור לא קול חזק ואילו בגיאור בלדרל האזרה ילנו גיאור לא דלמה.
איך יכול להיות שיל רעל ודלמה בו זמנית?
כתבו את שני הגיאורים ונסו זהבין אי לשלמיע קול ולי דולמ?

תיאור הדממה במדרש רבה

תיאור הקולות בספר שמות

השלמת הקולות על ידי _____ והעם _____
מה זדעכס הסיבה להעם התנהג כן?

לומדים מיוחדותיו - הולכים בדרכיו- מידת הקדושה

סיפר מר פרץ מחברון: אני נמצא במקום הזה, בעיר האבות, כבר משנת תשכ"ח. זכיתי אף להתחתן כאן, בממשל הצבאי. בימים ההם היה ספק אם מותר לכהנים להכנס לקברי האבות. היו כאלה שאמרו כי צדיקים במיתתם קרויים חיים ומותר לכהנים להכנס לכל קברי הצדיקים. אבל מרן הרב אליהו זצוק"ל פסק שאסור לכהנים להכנס לקברי צדיקים מחמת קדושתם היתירה של הכהנים.

על מערת המכפלה לא הייתה מסורת האם מותר לכהנים להכנס או לא, כיון שהערבים לא נתנו ליהודים להכנס למערת המכפלה מאות שנים. בחסדי ה' כבשנו את חברון במלחמת ששת הימים. מי שהיה אלוף הפיקוד רחבעם זאבי הרס את המדרגות שבהם היו עוצרים את היהודים. והורשנו להכנס למערת המכפלה כבנים החוזרים לבית אביהם. אמנם הכהנים לא ידעו מה לעשות האם להכנס למערה או לא. מסורת לא הייתה לנו.

לומדים מנידויותיו - הולכים בדרכיו- מידת הקדושה

המרא דאתרא הרב דב ליאור חשב אחרת ולדעתו אסור לכהנים להכנס למערת המכפלה. באנו לשאול את מרן הרב אליהו זצוק"ל מה לעשות. והוא אמר לנו, כי מי שגר בחברון חייב לשמוע לדברי הרב ליאור שליט"א כי הוא המרא דאתרא. הוא אמר לנו כי כל הפסק שלו הוא רק למי שגר במקום אחר.

לימים עשה הרב דב ליאור בדיקה מעמיקה בתוככי המערה והגיע למסקנה כי על פי הלכות טומאה וטהרה יכולים כהנים להכנס למערת המכפלה. מהסיפור הזה למדנו מהו כבוד תורה. כבוד בין תלמידי חכמים.

חיבוב ההלכה

יוסף: "אבא, במעמד הר סיני קיבלנו את התורה שבכתב ויחד איתה את התורה שבעל פה ויש לנו המון מצוות והלכות. איך אפשר ללמוד הכל ולשמות מקיום המצוות?"

אבא: "דוד המלך כתב במזמור קי"ט בספר תהילים כמה פסוקים שיסבירו לנו. בוא נפתח את המזמור הזה.

"אֲשֶׁר־יְמַיִם-דֶּרֶךְ--הַהֲלָכִים, בְּתוֹרַת ה' (קיט א)
בְּחֻקֶּיךָ אֲשַׁתַּעֲשֶׂע; לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרְךָ (קיט, טז)
וְאֲשַׁתַּעֲשֶׂע בְּמִצְוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי (קיט, מז)
וְאִשָּׂא-כְּפִי--אֶל-מִצְוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי; וְאֲשִׁיחָה בְּחֻקֶּיךָ (קי"ט, מח)
מָה-אֶהְבֵּתִי תוֹרָתְךָ: כָּל-הַיּוֹם, הִיא שִׁיחָתִי (קי"ט, צז)."

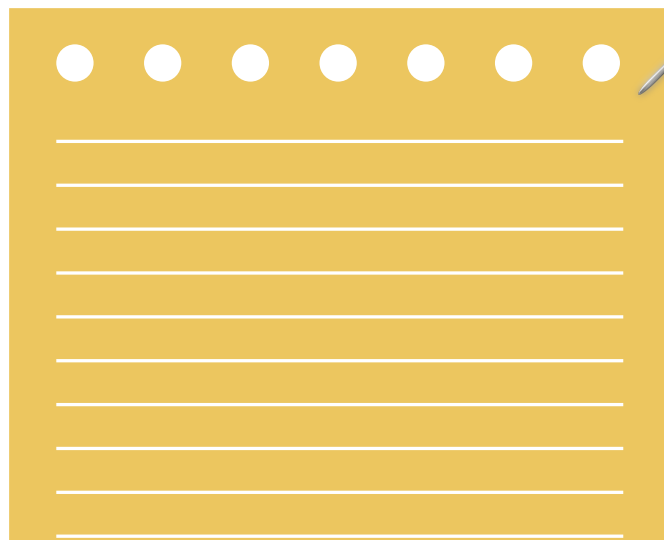

סלחנו את הליזיס למראות את השלמה של דוד לקיום הלצות

"אשא כפי אל מצותיך" מלמד אותנו שדוד נושא את כפיו לקב"ה ורוצה ללמוד את המצוות שקיבלנו בהר סיני. המלבי"ם מסביר מדוע יש שני הפסוקים אשר חוזרים על אותו הביטוי: בְּחֻקֶּיךָ אֲשַׁתַּעֲשֶׂע; וְאֲשַׁתַּעֲשֶׂע בְּמִצְוֹתֶיךָ.

בפסוק הראשון מדובר על לימוד ההלכות שבאותה מצוה ואילו בפסוק השני מדובר על קיום המצוות בפועל.

כתבו זלמה זדעאכס משוב זלמוד עז הלצות?
הרי אפסר פלסט זקייס אולן גס באי
זהבין.

חיבוב ההלכה

"אבינו אב הרחמן, המרחם, רחם עלינו ותן בליבנו בינה, להבין ולהשכיל, לשמוע, ללמוד וללמד... את כל דברי תלמוד תורתך באהבה"

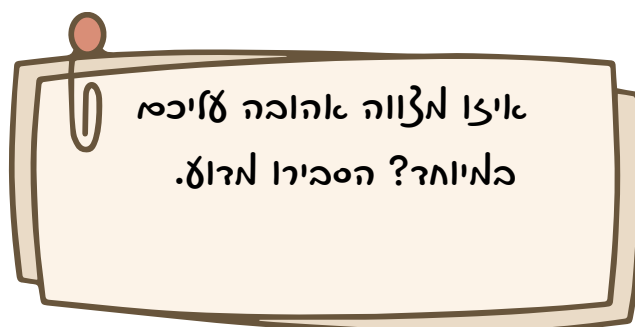
המצוות שנקיים בשמחה ובאהבה

כ	ז	ש	מ	י	ר	ת	ש	ב	ת	כ
פ	ב	ר	כ	ו	ת	ט	כ	נ	ז	ב
ר	ט	ג	י	כ	צ	ל	י	ט	ק	ו
ע	ר	ט	י	ש	ל	י	ב	י	ר	ד
צ	מ	ו	ש	ר	ש	מ	ו	ל	י	ר
ז	ד	ת	ו	ו	ו	ד	ת	א	ב	ב
ש	ת	ק	ב	ת	נ	ד	ה	י	ת	ו
מ	ו	ז	ה	צ	ה	ת	ו	ד	ש	א
י	ש	פ	א	ה	ר	ו	ר	י	מ	ב
ט	א	ה	ר	ע	ע	ר	י	י	ע	ב
ה	ש	כ	צ	י	ב	ה	מ	מ	י	ס

ישוב הארץ _____
 נטילת ידיים _____
 ברכות _____
 קריאת שמע _____
 לשון הרע _____
 לימוד תורה _____

שמירת שבת _____
 שופר _____
 כשרות _____
 שמיטה _____
 כיבוד הורים _____
 כבוד רבו _____
 צדקה _____

לימוד ההלכות של:

קו - קח ואהבת לרעך כמוך עמ' 345 - 350

הפסקאות זולות מתוך
"קיצור שו"ת אורח חיים"
חיי"ט (אג"ת) (פולמוס)

הלכה שלמדתי	עם מי למדתי?		האם זכיתי לקיים?
כלל גדול בתורה			
גמילות חסדים			
לא תיקום ולא תיטר			
בית המקדש השני נחרב..			
הוי מתלמידיו של אהרן			
הליכה אחר מעשיו ומידותיו			
דרך טובה שידבק בה האדם			
המקור בתורה			
מעלת המצווה			
איזהו כיבוד			

"תנא דבי אליהו:

כל השונה הלכות בכל יום -

מבטח לו שהוא בן העולם הבא"

(בבלי, מסכת נידה)